

IROKO

De commissie Westerlaken publiceert haar advies:

Creëer zowel een voorziening Regulier Werk als Beschermd Werk!

Een aantal maanden nadat gemeenten (een deel van) het bestuursakkoord afwezen, publiceert de Commissie Toekomst en Transitie Sociale Werkvoorziening, ook wel Commissie Westerlaken genoemd, haar bevindingen. De commissie verrichtte haar onderzoek in opdracht van de VNG en Cedris. Hieronder de belangrijkste conclusies en aanbevelingen op een rij.

Conclusies

De commissie concludeert dat de sector flinke verliezen maakt. Afgelopen jaar sloten de 94 SW-bedrijven de boeken met €115 miljoen in de min. Als oorzaak noemt de commissie dalende opbrengsten vanuit de productie en dienstverlening en een Wsw CAO die leidt tot hoge personeelskosten. Deze CAO -afspraken leiden tot een "Gouden Kooi"-effect. Het loont voor SW-medewerkers simpelweg niet om door te stromen naar werk in een reguliere omgeving en daarmee staat de CAO de doelstelling van de Wsw in de weg. Deze doorstroom, zoals bedoeld in de Wet op de sociale werkvoorziening, wordt dan ook door SW bedrijven maar moeizaam tot stand gebracht. Veel SW bedrijven houden SW-medewerkers binnen de muren om zo de productie in stand te houden, zo concludeert de commissie. Gemeenten voeren de regie over de uitvoering van de Wsw, maar de afstand tussen het uitvoeringsbedrijf en de gemeente is vaak te groot, waardoor er van echte sturing niet altijd sprake is.

Aanbevelingen

De commissie Westerlaken pleit voor het oprichten van een voorziening gericht op werk in een reguliere omgeving (via detachering) en een voorziening voor beschermd werk. Hierin zouden ook de nieuwe instroom, voortkomend uit de nieuwe wet Werken naar Vermogen en de mensen die momenteel op de wachtlijst staan, moeten instromen. De eerste voorziening, de voorziening gericht op werk in een reguliere omgeving, zou tot stand moeten komen door het oprichten van een detacheringsfaciliteit, die werkt in opdracht van gemeenten. Werknemers krijgen een arbeidscontract bij deze detacheerder die werknemers begeleidt en hen het wettelijk minimumloon betaalt.

Werkgevers zullen ook moeten bijdragen door werkplekken beschikbaar te stellen voor mensen met een arbeidsbeperking. Bedrijven die geen of onvoldoende resultaten laten zien op dit punt, worden voor wat betreft de commissie uitgesloten van overheidsopdrachten. De door de commissie beschreven voorziening Beschermd Werk, bestaat uit delen van de sociale werkvoorziening en de arbeidsgelateerde dagbesteding.

De commissie stelt voor een onafhankelijk kwartiermaker te benoemen. Deze krijgt de opdracht het proces van de transitie nader uit te werken. Ook moet er een landelijk kennis- en expertisecentrum komen waar gemeenten terecht kunnen voor vragen. Decentrale transitieteams moeten de omvorming inhoudelijk en procesmatig begeleiden. Alles vanuit een uniforme, landelijke aanpak.

Tot slot, en niet geheel onbelangrijk, doet de commissie een aantal aanbevelingen m.b.t. de veelbesproken herstructureringsfaciliteit waarmee SW-bedrijven in staat zouden moeten zijn hun organisatie om te vormen. De commissie acht het huidige financiële kader van €400 miljoen ontoereikend en stelt voor dat de Rijksoverheid, de gemeenten, werkgevers en cao-partijen investeren in de omvorming van de sector.

Daarbij spelen de arbeidsvoorwaarden een belangrijke rol (de Wsw CAO zou optimaal moeten worden benut om de kansen op werk te vergroten) en moeten gemeenten met gemiddeld veel Wsw-geïndiceerden gecompenseerd worden. Dit alles onder toezicht van een onafhankelijk herstructurerings- en transitiefonds.

IROKO

Leidend in werk- en inkomenszaken en zorg